

KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY
Posudek diplomové práce

Autor: Dita Denkeová

Studijní obor: Učitelství pro 1. stupeň základní školy

Název práce (česky/anglicky): Možnosti rozvoje čtenářství na 1. stupni základní školy / Possibilities of developing reading at primary school

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Jelínek, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Jana Bílková, Ph.D.

Hodnoticí kritéria	Hodnocení
Soulad názvu práce s obsahem, cílem, anotací, obsahem a závěrem	A
Teoretická podkladová koncepce, metodika/metodologie, terminologie	A
Schopnost analýzy excerpovaného materiálu/předmětu výzkumu a následné syntézy, interpretace a argumentace	B
Sekundární literatura, tvůrčí aplikace, schopnost kritického komentáře	A
Struktura práce (výstavba textu, adekvátnost použitých stylistických prostředků), dodržení ortografické a gramatické normy, bibliografický a poznámkový aparát, jednotný způsob citací	A

Pozn.: Pro hodnocení se používá zavedené vysokoškolské klasifikace, tedy: A,B,C,D,E,F. Pokud diplomant obdrží v jednom (nebo více) z kritérií hodnocení F, pak je celá BP/DP považována za nedostatečnou.

Vyjádření vedoucího práce k antiplagiátorské kontrole:

Kontrola našla shodu v 19 % textu. Ruční projití označených míst odhalilo, že se jedná o pasáže vycházející z odborné literatury a vždy řádně citované.

Hodnocení práce – návrh klasifikačního stupně: A

Náměty pro obhajobu (formou otázek):

1. Průzkum ukázal, že „čtení baví dívky (77 %) než chlapce (67 %)“, což autorka vnímá jako něco všeobecně známého. Současně autorka zmiňuje průzkum, který odhaluje značnou převahu mužských postav nad ženskými v čítankové četbě. Jak lze tyto dvě skutečnosti skloubit? Je možné uvažovat nad tím, že kdyby byl nabízená četba z hlediska protagonistů vyrovnanější, vedlo by to k ještě větším rozdílům mezi četbou dívek a chlapců (kteří by odmítali číst už vůbec)?

2. Jak velkou roli hraje podle autorky při hodnocení dětského čtenářství „papírovost“ knihy? Text vychází z přirozeného protikladu knih a elektronických médií, avšak užívání čteček s elektronickým inkoustem, či dokonce čtení knih na mobilních telefonech je čím dál rozšířenější. Mohly by tyto jevy v budoucnu ovlivnit dětské čtenářství?

3. Jak si autorka vysvětluje, že většině žáků se ukázky v čítankách nebo ukázky, s nimiž se pracuje v hodinách čtení, líbí, ale jen výjimečně je inspirují k přečtení celé knihy? Jde o neochotu vzít do ruky delší text, nedostupnost dané knihy, nebo o nějaký jiný důvod?

Další poznámky k práci, kritické připomínky:

Na práci oceňuji vyvážený poměr mezi teoretickou a praktickou částí. Informace z teoretické části nejsou jen bezúčelným opakováním základních informací z tématu, ale jsou přímo navázány na výzkum v praktické části práce – příkladem budiž výzkum oblíbenosti jednotlivých žánrů, kdy teoretická část jednotlivé žánry stručně představí a jmenuje některé současné nejoblíbenější představitele.

Práce je poměrně opatrná ve vyvozování závěrů ze sebraných dat, což nepovažuji nutně za negativum, i když v některých oblastech bych větší ochotu ke spekulacím ocenil. Za podstatné zjištění považuji potvrzení velice rychlý vývoj čtenářských preferencí, s tím, že i rok stačí k poměrně výrazným posunům v preferenci jednotlivých žánrů a autorů. Zajímavou badatelskou otázkou, která by na provedený výzkum mohla navazovat, je vzájemný poměr věku a individuálních zkušeností při výběru četby. Kupříkladu pozorované prudké zvýšení oblíbenosti dobrodružné literatury v páté třídě je asi neoddiskutovatelné – ovšem stálo by za úvahu, zda se na tomto jevu nemohlo podílet i to, že žáci zkoumaných pátých tříd měli v žánru zálibu již předtím. Převáděno do praktičtější roviny: mělo by smysl seznamovat žáky i s žánry, „na které ještě neuzrál čas“, třeba i proto, aby k nim později snáze našli cestu? I to je jedna z možných otázek, kterou lze při sestavování seznamů doporučené literatury pro jednotlivé třídy zvažovat.

Formální úpravu práce, typografii, pravopis a styl lze hodnotit jako nadprůměrné. Dílčí opomenutí byla při pročitání práce zachycena jen výjimečně, například u uvedení spojovníku místo pomlčky v rozmezí ve formulaci „zejména u mladších dětí (9-10 let)“ (s. 72). Z drobných stylistických prohrěšků je možné upozornit na střídání přítomného a minulého času při popisu minulosti na s. 16.

Datum a podpis vedoucího práce: 25. 6. 2023